

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

Озернюк Г. В.

к.ю.н., доцент кафедри міжнародних відносин та права,
Державний університет «Одеська політехніка»
(Одеса, Україна)

Животенков М.

здобувач вищої освіти
Державний університет «Одеська політехніка»
(Одеса, Україна)

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БІОМЕТРИЧНИХ ПАСПОРТІВ

Біометричний паспорт – документ, що посвідчує особу, читається за допомогою оптичних та електронних пристроїв, містить біометричні дані. Документ дозволяє ідентифікувати особу на основі характеристик тіла, таких як відбитки пальців або малюнок сітківки ока. Причиною розробки цього нововведення стала всім відома трагедія 11.09.2001 року в США – теракт на ВТЦ (вежі-близнюки). Відповіддю стала Новоорлеанська угода, учасниками якої стало 188 країн. Дана домовленість кваліфікувало біометрії особи ключовою технологією ідентифікації для майбутніх закордонних паспортів і в'їзних віз.

Якщо говорити конкретно про Україну: 22 листопада 2010 року у м. Брюссель на саміті Україна — Європейський Союз, Україна взяла на себе зобов'язання перед ЄС щодо отримання громадянами України права безвізового режиму в'їзду та переміщення територією країн ЄС та вже 6 грудня 2012 року набрав чинності закон «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» [1] Якібагато в чому,першаспробане вдаласяуспіхомі15червня2013рокуїїдіюцієїпостановибулозупинено.

З метою впровадження біометричних документів для виїзду за кордон Урядом було прийнято постанову від 7 травня 2014 № 152 "Про затвердження зразка бланка, технічного опису та порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, знищення паспорта громадянина України для виїзду за кордон з безконтактним електронним носієм, його тимчасового затримання та вилучення " [2]..

З 1 жовтня 2016 року нові паспорти видаються всім громадянам України (особам з чотирнадцятирічного до вісімнадцятирічного віку, — на чотири роки; особам, які досягли вісімнадцятирічного віку, — на кожні 10 років) [3]

30 березня 2021 року Верховна Рада України внесла зміни до закону та ввела поняття «е-паспорт» та «е-паспорт для виїзду за кордон»

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

прирівнявши їх до звичайних паспортів на законодавчому рівні. Зміни набирають чинності з 23 серпня 2021 року[4]. 15 квітня 2021 року президент Володимир Зеленський підписав цей закон. На сьогоднішній день термін "цифровий паспорт" використовується для позначення лише цілої цифрової версії біометричного паспорту, доступного через мобільний додаток «Дія».

Незважаючи на дуже особливий характер біометричної інформації, у світі фактично не існує жодних правових положень, що стосуються захисту біометричних даних.

Натомість юридичні тексти покладаються на положення, що стосуються захисту персональних даних та конфіденційності в широкому розумінні.

Ознайомившись з пропозиціями та постановами, що стосуються біометричних паспортів, можна розуміти і гідно оцінити значимість і доцільність застосування регулювань, що стосуються такого заходу безпеки (задум біометричних паспортів спочатку в підвищенні безпеки) з метою запобігання і розслідування злочинів.

Список використаних джерел:

1. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20 листопада 2012 р. № 5492-VI. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2013, № 51, ст.716. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17#Text> (дата звернення 14.05.2021).
2. Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсним та знищення паспорта громадянина України для виїзду за кордон. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 травня 2014 р. № 152. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/152-2014-%D0%BF#Text>(дата звернення 16.05.2021).
3. - Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 302. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2015 р. № 1132. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1132-2015-%D0%BF#Text>(дата звернення 16.05.2021).
4. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус : Проект Закону про внесення змін до Закону України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70393(дата звернення 16.05.2021).